

Seitenstetten, Benediktinerstift, Cod. 178

[Rudolf Kapeller-Maximilian Pampichler]: Codicum Manuscriptorum Bibliothecae Seitenstettensis Tom. I (Cod. 1-200) (handschriftlich) [um 1800], 391.

Cod. CLXXVIII. n. 1.

391.

pro me Andream presbyterum de Tulna
 devotius pro remuneratione divina sint
 implorantes Amen.

Guilielmus Durandus; alius Durantes,
 natione Gallus Narbonensis; Episcopus Mi-
 natenfis, sacrarum litterarum, ac juris sci-
 entia clarus obiit in insula Cypri anno
 1206. Vide Caveum T. II. p. 321. et Que-
 stif. Script. Ord. Praed. T. I. p. 480.

Cod. CLXXVIII.
 Chartae: 4. fœc: 15^c.

2.
2.1.

Tractatus de
 conficiendis
 epistolis.

7a-27a

Tractatus de conficiendis epistolis.
 Incipit: "Epistolarum officium id voluit
 esse Cicero." Imitationis causa plures ex-
 hibentur epistole Ciceronis, Leonardi He-
 stini, Philelphi, aliorumque; notæ quo-
 que interlineares, et in margine vix
 non ad finem usque occurrunt. In
 fine legitur: "Finis est illius Cice-
 ronis B. S. p. id est." Benedictus diet-
 richspurger de pfarrkirchen, ut ex
 numero sequenti patefiet.

Seitenstetten, Benediktinerstift, Cod. 178

[Rudolf Kapeller-Maximilian Pampichler]: Codicum Manuscriptorum Bibliothecae Seitenstettensis Tom. I (Cod. 1-200) (handschriftlich) [um 1800], 392.

392.

Cod. CLXXVIII. n. 2.

2

Augustini Dathi liber de conficiendis epi-
 stolis. Titulum praefert: Augustini da-
 ti Senensis oratoris primarii ystagogicus li-
 bellus pro conficiendis epistolis ad Andre-
 am doricam Christopheni filium feliciter
 incipit. Initium est: "Credimus jam
 dudum a plerisque viris etiam disertis,
 finis persuasum." Forte quoque liber
 notis marginalibus, et interlinearibus est
 instructus. In fine addidit librarius:
 "Augustini dati Senensis oratoris prima-
 ri ystagogicus libellus ad Andream dori-
 cam Christopheni filium expletus est feliciter
 i. A. 8. 6. feria 2da post iudicium per me
 Benedictum dietrichpurger de pfar-
 kirchen. Sequuntur aliquae elegantiae
 super Augustinum datum. An iste li-
 ber contineatur inter Dathi opera edita
 Senae, 1503. et Venet. 1516. Fol. me. Latet.

Augustinus Dathus natione Senensis,
 Philosophus, et Orator insignis obiit
 ad 1479. Vide Caveum in App. p. 119.

Seitenstetten, Benediktinerstift, Cod. 178

[Rudolf Kapeller-Maximilian Pampichler]: Codicum Manuscriptorum Bibliothecae Seitenstettensis Tom. I (Cod. 1-200) (handschriftlich) [um 1800], 393.

Cod. CLXXVIII. n. 3-5.

393.

3

Elegantiae
Dictionis.

76a-82b

(a) / regula /
reu precepto.

Titulus harum elegantiarum est: "Incipiunt elegantie sive doctrine ad constructionem octo partium orationis deservientes que ad ornatum modum scribendi et proferendi proficiunt". Incipiunt: "Prima (a) quod oratio non decrecat". Non dubito, quin hae elegantiae Augustinum datum habeant authorem ex iis, quae habet Placidus Gaur in Notit. Hist. Litt. de libris etc. Part. II. pag. 11.

4

Tractatus brevis
de modo componendi
epistolam.

90a-100a

Tractatus brevis de modo componendi epistolam in duas partes divinus. Incipit: "Nudius tertius dum grammatellos in artificiali eloquentia revere non parum deficientes compassionis oculo intueret." Continet maximam partem idiotismos Latinos absque ordine collectos.

5

Juridani criminatio
de Joanna Philipi
uore.

101a-102b

Juridani criminatio de Joanna Philipi uore, seu Commentariolus historicus de adolescentibus Parisiensibus, per Gundanum ab illicitis cuiusdam Franciae Reginae amoribus retractis. Hic ipse est Codex ms., cuius meminit Krausius, *Umfständlich Bibliographisch*, pag. 186. et ex ipso Baylius, *Dictionaire historique, et critique* voce Gundano.

394.

Cod. CLXXVIII. n. 5.

"ta a, pag: 709. ubi de facto Buridani, quod
 in subjuncto commentariolo narratur, ait:
 "Ce fait étoit d'une notoriété bien publi-
 que, du moins dans les pays étrangers,
 puisque dans la Saxe, ou vraisemblable-
 ment Buridan, banni de sa patrie pour
 raison de ses dogmes, n'avoit gueres se-
 journé sur la route de France à Vienne
 en Autriche, un Maître et Arts de l'Uni-
 versité de Leipsic composa en 1477 un
 petit Ouvrage sous le titre de Commenta-
 riolus Historicus de Adolescentulis Lan-
 sicibus, per Buridanum (a) natione Pic-
 cardum ab illicitis cujusdam Reginae Fran-
 cia amoribus retractis. M. Krause qui
 p: 186 de son Journal Litteraire Ale-
 man, imprimé in 8. à Leipsic en 1715.
 parle de cette Pièce comme étant un
 Manuscrit de la Bibliothèque du Mo-
 narctere de Seitenstadt (b) dans la hau-
 te Autriche, devoit bien, soit dit en
 passant, en procurer l'impression."
 Cum opusculum hoc ad Bayli votum
 prelo submittere non possim, illud sal-
 tem exscribere non inutile duxi, tam
 propter brevitatem, quam raritatem op-
 eris, typis, quantum scio nondum impre-
 si.

(a) Krause
 Krause pro:
 Buridanum.

(b) Gallus pro:
 Seitenstetten

(c) In semper
 dex noster pro:
 Krause; imo
 manus posterior
 illud non unquam
 mutavit ipse. verca

"Buridanus Natione picardus per-
 spicacis vir ingenii: dum in alma univer-
 sitate parisiensi regeret in collegio no-
 vere (c) quod omnium collegiorum ibide
 est maximum quamvis raros libros con-
 posuerit ceteraque preclara facinora
 sequacibus posterisque suis ad sempiter-
 nam ejus memoriam statuendam reliquit.

(d) C
 anal
 vana
 Puleh
 scia
 ra C
 narr:
 Fun

(e) Fo
 var to
 om
 C

(g) g

Seitenstetten, Benediktinerstift, Cod. 178

[Rudolf Kapeller-Maximilian Pampichler]: Codicum Manuscriptorum Bibliothecae Seitenstettensis Tom. I (Cod. 1-200) (handschriftlich) [um 1800], 395.

Cod. CLXXVIII. n. 5.

395.

Tamen alius suis preclaris factis dimissis
 solum memorie tradere dignum est Quae
 liter nequandam mulieris libidinem ce-
 demque stultorum adolescentium atque
 amatorum miserandam cladem atque oppres-
 sionem mira calliditate prohibuerit. Nam
 quodam tempore ad buridani aures lo-
 quax fama, rumorque pervenit de regina
 francie noverra (d) nomine qualiter ple-
 rosque adolescentes parisiensis universita-
 tis studentes quos successively ad se jusse-
 rat accessuri quorum nullus nunquam ab
 ea reverti visus est. Buridanus vero
 (erat vir magnus, praeditus solertia) ex
 regine pallacii ritu (quod super aquam
 gacet) studentum praedictionis causam
 apud se recte rimatus est. Et ergo ul-
 timorum miserorum amancium submersio-
 nem impedire proset ad hoc opportunove-
 rtimentorum oratu regine curiam laesum
 ingreditur. Dum autem siophiludo (e)
 certares pluribus secum vario cursu labo-
 rantibus laboraret ipse cunctis celerior (f)
 Cunctisque agilior et in corporis multi-
 plici flexibilitate cunctis expeditior vi-
 sus est, Regina vero noverra de pallacio
 versus eandem curiam ad ambitum egres-
 sa Buridani celeritatem miratur, totiusque
 ludii jocunda celebritas Non tantam
 quantum solius buridani gracile corpus
 ejusque agiles et veloces saltus reginam
 delectare videbatur. Nullam autem majus
 solacium noverra in regis marito sui ab-
 rencia posse habere credidit nisi ut quan-
 tocius velocius saltatoris potiretur ample-
 xibus. Nam qui correa veloces sunt ecci-
 nam in amoris gignarum (g) expeditiores
 creduntur. Nec mora missa Nuncio bur-
 danus vocatur ad regine pallaciam Quo

(d) Cifet hec Jo-
 ana Regina Na-
 vanna Philippo
 Palchri Regis Fran-
 ciae consilia Regi-
 ra Collegii Na-
 varr. anno 1304
 Fundatrix.

(e) Forsi: siophiludo
 var' hinc hinc mact
 om' hinc
 Celerior.

(g) gymnarius.

396.

Cod. CLXXVIII. n. 5.

(h) fulgentibus.

veniente Aratis per cuncta sedilia tapetis
 atque celatis variis multo auro argentoque
 fulgentibus (h) per mense ambitum proce-
 na duenda ordine locatis optatus ama-
 tor gaudenter suscipitur. Cena vero va-
 rio cibo potusque apparato multiplici ser-
 mone diverso fono citharis resonantibus
 in multa noctem splendide ac solemniter
 deducitur. Cum vero longo dulcis ha-
 sthy: 2: indultum planda Venus utriusque
 amanti corpora torripere visa est inlime-
 ris oculis retro citroque datis senicia ma-
 ta ingredi molleuntur. Sed ubi noverra
 talibus gaudis cum diem atque noctem
 spacio perura fuisset atque libidinis ar-
 dore minato et comunis infamie metu cre-
 scente Ne ejus scelere patefate /o / pulli,
 cum sibi scandalum dedecus oretur /ori,
 retur ? / feminee fraudis non experiri
 dano / jam plerisque dudum consuerat /
 Necis horam his verbis nuntiat. Non te con-
 turbat / bet: / mi amator ut post gaudia
 ultimum spiritum reddere debeas. Nam
 tu non solus hanc viam iturus es sunt
 etenim nonaginta novem — (i) adolescen-
 tes, qui post meos amplexus sacane (h)
 fluxus non potuerunt evadere. Non igitur
 te conturbet si post talia dulcia
 experiris amara. Zundanus vero hujusce
 malicie non ignarus jam dudum per suos
 discipulos navim feno onus tam dispropu-
 serat quam geometrica altitudine ad so-
 rramen illud / quo Zundanus de regine
 palatio ad sebanam precipitandus esset /
 poterat attingere tali itaque auxilio fre-
 tus ad regine minas lete atque hylariter
 hys verbis respondisse dicitur / O serenissima

(i) in margine ad-
 ditum priores
 (h) sequantur
 stus.

Seitenstetten, Benediktinerstift, Cod. 178

[Rudolf Kapeller-Maximilian Pampichler]: Codicum Manuscriptorum Bibliothecae Seitenstettensis Tom. I (Cod. 1-200) (handschriftlich) [um 1800], 397.

Cod. CLXXVIII. n. 5.

397.

domina o mea flamma o meus amor tuus
 roseus aspectus tuus dulcissimus amplexus
 tuum teneram corpus, meum animum tam
 ardentem cupientem firmisimam catenam
 sibi ad perpetuam dilectionem collis-
 sivit ut nulla mors tam aspera tam
 ve esse possit quam eam tui amo-
 ris causa libentissime subire paratum
 sum: ymmo si vivus a te separari de-
 beam nullam vitam sibi mihi amplius
 fore fovendam. Ut ergo in tuo amore gau-
 denter mori valeam de triplici prece in-
 solitissima domina me securum digneris
 efficere. Pro quibus tuis preclaris benefi-
 ciis in altero seculo ineffabilem amorem
 eternis obsequiis velim rependere. Re-
 gina vero quamvis crudelem sibi cepis-
 set animum Buridani tamen verbis mi-
 stigata ita respondit o dulcissime ama-
 tor ex nullo amatorum non nullus unquam
 tam amorosum tamque fidele cor mihi
 habere vivum /s/ est. Nullus unquam
 tibi similis repertus est. Ca de causa
 quicquid postulabis /: vita excepta /
 impetrabis. Si saltem mihi quoque mo-
 do possibile fuit tribuere. Ad hec Bur-
 danus respondit o clementissima ut me-
 um corpus ymmo non meum sed tuum
 quo tui perusa es unquam in ripis se-
 ciane repertum fuerit honorifice sepul-
 ture constitui possit Vigiliarum atq[ue]
 missarum celebrationibus pro animo /a/ tuo
 /: tui / amore laucia: consequentibus facimus
 pecuniam ad hoc necessariam sub brachio
 mihi alligare velis. Primam orationem offero
 devotissime ad hanc petitionem Regina
 magnum auri sacculum ejus cambrie

398.

Cod. CLXXVIII. n. 5.

aruisse asferitur. Secundo petit ut aure,
 sam catenam quam in collo regina gesta,
 bat sui cervici appensa. velit membrali
 quodam ipso inspicuus navem amplectur,
 ducere: Quia Impetratam, nec tertiā
 ribi petitionem recurrere potuit. Dumorat
 ut ante omnia dexteram liberam habere
 possit, qua per foramen inclinatas aquam
 secare benedicat ne quis malignus spi-
 ritus vim quovis modo habeat, Dum
 sic tertia vice expressa voce medicorū
 aquam benedicat In nomine patris, et filii
 et spiritus sancti sui discipuli navi predic-
 ta foramen appropinquant ejus dexteram
 firmiter arripiunt Dum regina tradit ipsi
 trahunt atque ingens saxum aquam inyci,
 sunt ita quod magnus sonus aqua auditus
 regine satisfaceret affectibus. Hei tamen
 non contenta adhuc majorem desuper lapsi,
 idem mirit projcere, ut si vellet surgeret,
 vidanus non posset. Sed fideles discipuli
 jocunda magistri liberatione vigilantissi-
 me potiti: potiti: dulci quiete eorum tra-
 dunt corpora. Postero vero die bundanus
 in summa suorum secretorum gratitudine
 discipulorum Non levium personarum more
 seclus regine revelare sed subtiliquodam
 versucij (C) non patefacere sed indubi-
 sam suspicionem ponere curavit. Nam
 emptis ferine omnibus aviculis que in
 pontibus parisiv haberentur scripsit
 hec verba Reginam noverram interfici-
ere nolite timere bonum est si quis
conferrent ego non contradicam. Hys
 verbis rotulis inscriptis et collo aviam ap-
 pensis arfatis et alligatis omnes volare di-
 misit Quas iterum cum aucupes una cum
 rotulis cepissent atque doctoribus magistris

(C) fons: ver.
 rotia.

ceterisque Universitatis Suppositis verba
rotulorum ostendissent quisque legenti-
um se dubitare assererat Utrum dicta
verba reginam interimendam an interemp-
tionem ejus metuendam affirmarent.

Cum dubia de rotulis aviam fama vagans
more varie per omnem non modo uni-
versitatem sed et civitatem parisien-
sem vocilaretur illud quod erat in dubio
factum est more omni ferre populo quod
Buridanus debet ille fuisse qui predicta
scripserit de quorum verborum intel-
lectu et constructione interrogatus dicitur
respondisse satis lucidum scriptum
esse ut quisque acciperet prout suo libe-
ret arbitrio Hec de Buridano solentia
ex comuni fama verba accepi Parisius
et praesertim a quodam centenario qui
senex confectus adhuc vivebat Anno domi-
ni 1460 (m) Is dicebat se dum adhuc
adolescens esset buridanum jam maturo aeta-
te vidisse In ecclesia vero sepultus est
buridanus / ut ferunt picardi Studen-
tes / de predicta usque in hodiernum
diem fecisse narrant narrationes (r)
pauperibus Ita quod omni die Venerimus
albus franconicus (o) / qui quatuor valet
denarios cuilibet venienti pauperi pro
ejus anima in elemosinam tradidit. Re-
gina vero noverre interitus silencio popu-
lo quod literatus / nihil relinquit aliud
nisi quod in collegio noverre pro predic-
to recitare perpetuos census quibusque
Studentibus instituerat qui horas canoni-
cas pro ea in eum decantare affricti
sunt. Hec et tanta de Buridano adole-
scentionem comendabilis bonarum artium
rectatoris magister (p) Petri de Gottig,

(m) sine dubio
1460.

(r) Forte: Lar.
gitationes

(o) Moneta ar-
gentea. Vide
Cangium: Mo-
neta argentea

(p) v. in gratiam

Seitenstetten, Benediktinerstift, Cod. 178

[Rudolf Kapeller-Maximilian Pampichler]: Codicum Manuscriptorum Bibliothecae Seitenstettensis Tom. I (Cod. 1-200) (handschriftlich) [um 1800], 400.

400.

Cod. CLXXVIII. n. 5.

Petrus de
Gottiggen.

gen ex vago rumore in unum colligere co-
natus sum In alma universitate lipzen-
si Anno 22 1479. "

Crimationis istius de Joanna Philippo
Pulchri uxore veritatem vel falsitatem de-
fendere aut impugnare meum non est; eam
post Gagrinum lib. 7. Hist. Gallia, et Jo-
Launogum, Gymnasii Navarr. T. I. p. 13. etiam
confutavit Holierius. Eph. de Litteratur
T. II. p. 189.

Zuridanus a Baylio et Fabricio Pethu-
sniensis Artesius, a Codice autem nostro P.
cardus natione dictus, Guilelmi Occami di-
scipulus, liberalium artium Professor Lan-
daviensis, et Philosophus a Nominalium adver-
sarius Lutetia pulsus floruit circa annum
1350. auctorque fuit requirendi ab Urban-
o V. diplomati, quo villa Viennensi in
Austria generale Studium omnium facul-
tatum concessum est aº 1356. excepto theo-
logico, quod aº 1384 addidit Urbanus VI.

Mar-
tini

163 a

b

Martini Greningnari Orthographia.

163a-118a

Martini Greningnari Orthographia, seu ut
 in calce dicitur, Liber Rhetoricalis. Cum
 hujus authoris nullum adhuc deprehenderim
 vestigium, opere pretium erit hoc opuscu-
 lum accuratius inspicere. Dedicatioque
 praefaminis loco ponitur rubricam praefert.
 Ad magnificum Virum dominum Teodori,
 cum Mater Grisingensem et eistetenwem pre-
 positum dignissimum Martini Greningna-
 ri Orthographia fecerit feliciter: ~ Tum
 prosequitur: Quomodo soepe mecum cogita-
 se / m / Teodorice vir amplissime quoniam
 pacto tibi maxime notum animum meum
 erga te facere possem: quo id facilius affe-
 quor mihi aliud non occurrit: quam si tuo
 in nomine quempiam laborem susciperem:
 qui literarum studiose et ornamenti et uti-
 litatis plurimum esse / t / alacrius Nam
 majores nostri totos illorum animas si / 2 /
 deditos sibi arbitrati sunt: qui sua causa
 aliquid cognitione dignum literis man-
 davisent. Quid autem potius ad scribendum
 arsumerem quam ea quae velut portae forent
 ac januae ad omnem latinitatem. Haec vero
 sunt quae in orthographia bene scribendi
 disciplina praecipiantur. Cujus studium
 hac etate nostra usque adeo prolapsum est:
 ut ne minimum quid illius vestigium apud
 homines nostros remansisse videamus.
 Atque ea quidem res profecto detegit tum
 inerciam nostram tum pudendam barbari-
 em ac ruditatem. Quis enim doctus risum
 contineat. Quomodo optima et apud doctissi-
 mos homines diligentissime observata ortho-
 graphia praecipita videat a scribentibus no-

402.

Cod. CLXXVIII. n. 6.

„bis qui tamen literati videri cupimus non
 „dico negligi sed prorsus ignorari mea sen-
 „tencia nemo satis doctus literati sermonis
 „existimandus est qui nesciat quibus ista
 „in sua vocabulorum versantur (a) scriben-
 „da sint quae item diptongonda et quae scri-
 „bienda quae litterae quibus jungantur et
 „mutuantur subtrahantur aut interponan-
 „tur quae omnia non aliunde quam ex ortho-
 „graphia licet mutuari. Quare opus pro-
 „xiimum fuerit quid hys de rebus doctissimi-
 „simo senserint ad cognitionem nostrorum
 „hominum reducere quo magis faciliusque
 „barbarie reposita non modo cetera capi-
 „ant verum etiam scribendo eos maxime
 „sequantur Unde omnis Latinitatis veraprin-
 „cipia manaverunt. Ego itaque excellen-
 „tissime vir tuo nomine id mihi laboris quita-
 „vi subeundum esse ut et cognosceres quan-
 „tum de te / meo in animo facerem et liter-
 „rarum amatores tua causa aliquid utili-
 „tatis consequerentur. Suscipies igitur pro-
 „ tua in omnes doctos humanitate opusculum
 „ hoc tuo foelici nomini dedicatum tanquam
 „ testem meae perpetuae erga te voluntatis.
 „ Cuique (si dignum videbitur) legendi labo-
 „ rem saltem gratia causa accomodabis.
 „ Intellet autem tua excellentia orthogra-
 „ phiae recepta (b) / quod sine arrogancia dic-
 „ tum sit / a nemine Gramaticorum coordi-
 „ nate atque compendio unquam pertractata
 „ fuisse. Sed iam ad rem ipsam veniamus
 „ ita exordium sumendo. Tum sequitur ips-
 „ rum opus duabus constans partibus, qua-
 „ rum prior pluribus capitulis praecipit
 „ dit orthographiae, altera de syllabis agit.
 „ Concluditur in huiusmodi. Hec pauca
 „ Cum amplitudini tuae prestantissime vir

(a) Sensus valde
 de obscuris
 ore librarii.

(b) Praecepta

Prae
 conf
 eps

12

Seitenstetten, Benediktinerstift, Cod. 178

[Rudolf Kapeller-Maximilian Pampichler]: Codicum Manuscriptorum Bibliothecae Seitenstettensis Tom. I (Cod. 1-200) (handschriftlich) [um 1800], 403.

Cod. CLXXVIII. n. 7.

403.

» et domine gratificari studui } michi occu-
 » rerunt que de orthographia dicerem et
 » nomini tuo tanquam primitias industrie
 » dedicarem! Nam quo te erudire cupiam qui
 » scientiam Angularem cum gravitate no-
 » ram mirifice conjunxisti sed ut cognoscerem
 » te unum esse quem semper maxime faci-
 » am et cuius causa sim omnia integre
 » cupidus sumeque facturus.

» finitur libellus rhetoricali Anno domini
 1486 "

Authorem post Franc. Petraricham,
 et Leon. Arretinum vixisse necesse est, quia
 eorum autoritate capitulo undecimo ni-
 titur.

17

Tractatus de
 conficiendis
 epistolis:

128a-142a

Tractatus de conficiendis epistolis secun-
 dum regulas Grammaticae Rhetoricae cum
 nonnullis Speciminibus. Incipit: "Cum ass-
 epistolaris non solum illa (qua puerorum
 est) sed quaevis alia subordinetur rhe-
 torice.

Seitenstetten, Benediktinerstift, Cod. 178

Österreichische Akademie der Wissenschaften, Institut für Mittelalterforschung, Abteilung Schrift- und Buchwesen: manuscripta.at -
Mittelalterliche Handschriften in österreichischen Bibliotheken

Permalink: manuscripta.at/?ID=27515

Hill Museum & Manuscript Library, Saint John's University, Collegeville MN, USA - Online manuscript description:

[OLIVER](#) - Online manuscript description (HMML)